

OLET TÄSSÄ

Tatu Gustafsson

Tatu Gustafsson

Kuvataiteen maisterin opinnäytteen dokumentaatio ja kirjallinen osa

Tila- aikataiteiden koulutusohjelma

I always run out of space

6.3.2015–29.3.2015

B-galleria, Turku

All the books from one bookshelf from Salo public library, 2015, Pahvilaatikot, kirjastokirjat

All the words containing the word art, 2014, Kirja, tussi

All the door handles from my house, 2015, Kahvat, kangas

All the words from one book, 2015, Lasertulosteet

Kuvan kevät

6.5.2015–31.5.2015

Project room, Helsinki

All the handles from my house, 2015, Kahvat

Ohjaaja

Mikko Kuorinki

Tarkastajat

Saara Hacklin

Hanna Johansson

**KUVATAIDE-
AKATEMIA**

✕ TAIDEYLIOPISTO

S I S Ä L L Y S :

0 .	PROLOGI		
		5	
1 .	SYKSY	2014	
		6	
2 .	KESÄ	2014	
		1	0
3 .	KESÄ	2013	
		1	3
4 .	KEVÄT	2015	
		1	7
5 .	TALVI	2015	
		1	9
6 .	SYKSY	2012	
		2	6
7 .	TALVI	2013	
		2	9
8 .	B - GALERIA		
		3	4
9 .	KEVÄT	2015	
		4	4
10 .	KUVAN KEVÄT		
		4	9
11 .	EPILOGI		
		5	5

PROLOGI

Hassua, miten vaikea minun on saada ajatuksistani kiinni. Ajatukset, joita nyt jahtaan ovat vuoden vanhoja, vaikka toisaalta eiväthän ajatukset vanhene. Ne ovat sidottuina aikaan. Ajatus syntyy ja jää paikoilleen. Me kuljemme kauemmas siitä. Jätämme sen jälkeemme, jonka jälkeen sillä ei ole enää muuta mahdollisuutta kuin haihtua hitaasti, kadota ja sekoittua toisiin ajatuksiin. Kun aikaa on kulunut tarpeeksi, on vaikeaa erottaa ajatuksia toisistaan. Ne kaikki ovat sotkeutuneet toisiinsa ja on mahdotonta sanoa, mikä tuli ennen toista.

Ajatukset pysyisivät hyvässä järjestyksessä muistiinpanojen avulla. Kirjoittamalla ne paperille muodostuu aikajana, jota seuraamalla voi myöhemmin palata ajassa taaksepäin. Joskus tällä tavalla pääsee hyvin kiinni ajatuksiinsa menneisytydessä. Mieleen palaavat ajatusten lisäksi tuoksut, paikat, valot ja ihmiset, jotka ovat osaltaan vaikuttaneet ajatusten syntyyn. Ajatuksethan rakentuvat kaikesta. Kaikki ympärilläsi ja sisälläsi vaikuttaa niihin ajatuksiin, joita lopulta syntyy päässäsi.

On syksy ja lehdet putoavat puista. Muistiinpanoja, joihin voisin palata ei ole olemassa.

Muu kaapeli, Installaatiokuva.

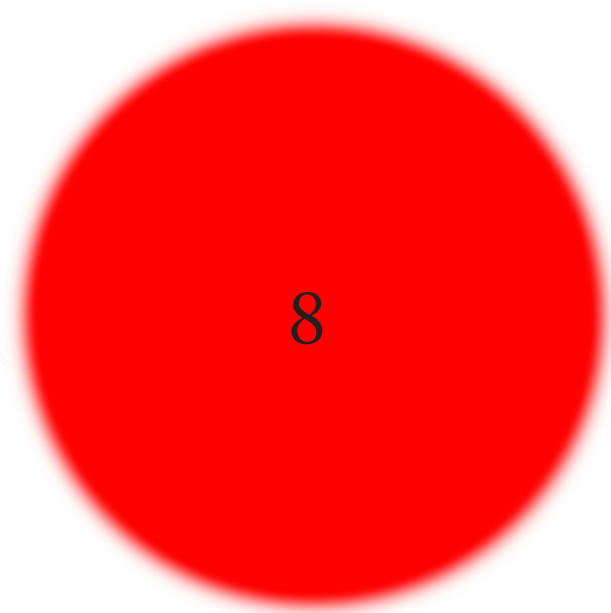

SYKSY 2014

Olet juuri saanut valmiiksi näyttelyn Muu Kaapeli -galleriassa Kaapelitehtaalla. Teokset olivat periaatteessa valmiina, mutta aikasi kului tulostaessa ja kehystäessä valokuvia, joita et ikinä halunnut tehdä. Outoa, miten nopeasti selkärankasi napsahti poikki, kun näyttelyjury halusi teoksesi valokuvina gallerian seinälle. Et voinut vastustaa halua saada teoksiasi esille. Kehystäminen oli vielä kaiken lisäksi todella kallista ja kuvat, joita et halunnut kenenkään näkevän kehystettyinä valokuvina, makaavat nyt varastossa. Jos olisit kuunnellut itseäsi, olisivat valokuvat jääneet sinne, mihin ne oli tarkoitettu, internettiin.

Teokset, jotka kulkevat nimellä MOVE2 ja MOVE3 olivat tekoja, jotka piti vain tallentaa kameralla. Sinulle riitti hyvin se, että kuvat olivat vain internetissä, kotisivuillasi. Muu ry:stä kuitenkin soitettiin ja pyydettiin kuvia näyttelyyn, joten tottelit, vaikka vastustit samaan aikaan. Tosin vain sisälläsi. Ajatuksissasi.

Kaapelitehtaalla pidetyn näyttelyn merkitys opinnäytetyöhöni alkaa vasta nyt hahmottua. Ehkä ajatukset voivat myös kirkastua, erottua massasta ajan kuluessa. Näyttely oli kompromissi, se tuntui sarjalta myönnytyksiä. Ehdotin muistaakseni viittä teosta, joista näyttelyyn hyväksyttiin kaksi. Näyttelyn kuraattorit olivat kuitenkin käyneet kotisivuillani ja halusivat mukaan kolme teosta, joita en ollut ehdottanut. Kaksi näistä oli sellaisia, joita en ollut edes tarkoittanut galleriassa esitettäväksi. Minua ei tarvinnut kuitenkaan kauaa ympäri puhua. Suostuin heti sen enempää miettimättä. Kolmas teos eli MOVE1 oli ollut jo esillä näyttelyssä aikaisemminkin.

Sinua huolestuttaa se raha, mikä kuluu teoksiin ja näyttelyiden rakentamiseen. Taiteen pitäisi olla demokraattista siinä mielessä, että kuka vain voisi tehdä sitä. Se, että taiteen tekemiseen tarvitaan rahaa, tuntuu syövän ajatusta taiteen demokraattisuudesta. Se on tarkoitettu niille, joilla on varaa tehdä taidetta. Seuraavan näyttelysi päätit tehdä ilmaiseksi, vanhoista jo valmiista teoksista tai uusista teoksista, jotka eivät maksaisi mitään. Tiesit, että se olisi mahdotonta, mutta välillä pelkkä ajatus riittää viemään asioita oikeaan suuntaan. Toteutus tulkoon sitten perässä.

Sinulla on arkisto. Siihenhän olet halunnut pyrkiä. Taideteosarkisto, josta vain poimit näyttelyä tehdessä juuri oikeat teokset. Oikeat siihen kokonaisuuteen, minkä haluat rakentaa. Teokset ovat rakennuspalikoita. Jos oikeaa teosta ei löydy niin aina voit tehdä sellaisen.

Muistat päivän kesällä 2014

KESÄ 2014

Olin jo pitkään suunnitellut teosta, joka olisi viiva, jota piirtäisin, kunnes tussista loppuu väri. En tiennyt, mistä idea oli tullut, enkä oikeastaan välittänyt siitä, olin vain utelias tietämään, miten pitkä viiva olisi. Tämän kaltainen uteliaisuus on tyypillistä työskennellessäni. Lisäksi pidin siitä, että onnistuessaan teoksen voisi toteuttaa missä tahansa ja se ei maksaisi kuin tussin hinnan. Tässä vaiheessa kyseessä oli vain luonnos, sillä teos oli tarkoitus tehdä suoraan gallerian seinään. Tarkoitus oli lähinnä nähdä, miten suuri teoksesta tulisi.

Mietit, miten pitkään voisit piirtää tussilla ennen kuin tussista loppuu muste. Ennen kuin huomaatkaan, olet jo kokeilemassa sitä. Valkoinen seinä, punainen tussi ja sääntöjä. Viivan pitää olla yhtenäinen, tussi ei saa irrota seinästä, jatkat, kunnes viiva katkeaa.

Seinä jota käytät, on autotallissa. Se on kiinnitetty saranoilla niin, että autotallin ovet voi avata ja seinän saa kääntymään luonnonvaloa kohti. Olet piirtänyt viivaa noin tunnin, kun ystäväsi ajaa ohi ja huomaa sinut. Hän kääntää autonsa ja tulee juttelemaan kanssasi. Ette ole puhuneet pariin vuoteen. Pyydät anteeksi sitä, että et voi kääntyä ja kerrot, mitä olet tekemässä. Ystävä nauraa. Nauraa ajatukselle sinusta piirtämässä viivaa. Naurat hänen kanssaan, sillä sinustakin ajatus on koominen. Ystävän lähdettyä jatkat vielä kolme tuntia.

Alat olla varma siitä, että esineen suhde todellisuuteen määrittyy helpommin sen täydellisen käyttämisen kautta, joka lopulta johtaa toimimattomuuteen, poissaoloon.

Mietit myös Kuvan Kevättä. Ryhmänäyttelyä, johon olet osallistumassa toukokuussa 2015. Jos tussiteos onnistuisi, voisi se olla mahdollisesti teoksesi näyttelyyn. Tiedät jo, mitä haluat teokselta. Sen pitää olla jotain, joka tekee vaikutuksen vaatimattomuudellaan. Muistat viime vuotisen Kuvan Kevään ja sen ahdistuksen, minkä koit katsellessasi teoksia. Ne suorastaan huusivat kilpaa huomiota. Valtavia installaatioita, kymmeniä maalauksia. Lopulta sinun oli pakko poistua pihalle. Hengittää rauhassa.

Sinun teoksesi ei tulisi olemaan mitään sellaista. Haluat, että teos on kiinnostava juuri siksi, että se ei yritä olla kiinnostava. Voisit sijoittaa sen viimeiseen nurkkaan, jota kukaan muu ei halua. Sen on näytettävä miltei virheeltä. Jos muiden teokset sitten huutaisivatkin, niin sinun teoksesi nukkuisi kaikessa rauhassa.

En ole varma, mitä lopulta tapahtui. Ehkä horjahdin tai ehkä tussi kuivui tarpeeksi. Joka tapauksessa viiva katkeaa ja teos on valmis. Seuraavana päivänä kokeilet tulisiko kuivuneesta tussista vielä mustetta. Kynä toimii edelleen.

Tussin tehtävä näyttäytyi minulle viivan piirtämisenä. Kun viivaa on piirretty tarpeeksi kauan, lakkaa tussi toimimasta ja pääsemme vihdoinkin käsiksi tussin merkitykseen.

Saksalaisen filosofi Martin Heideggerin mukaan ymmärrämme välineiden maailmassa olon juuri häiriöiden kautta. Kun jokin esine lakkaa toimimasta, hajoaa, vuorovaikutus katkeaa ja huomaamme tämän esineen merkityksen.

Tätä kautta löysin kiinnostuksen esineiden tai asioiden ”täydelliseen käyttöön tai tyhjentämiseen. Olin varma, että poistamalla tai erottelemalla tietystä kokonaisuudesta, jokin tämän kokonaisuuden elementti, pystytään paljastamaan jotain tämän kokonaisuuden olemuksesta. Kyse oli ikään kuin rikkomisesta, asian pilaamisesta tai käyttökelvottomaksi tekemisestä. Vähän niin kuin niissä sanoissa, joiden yli piirsin paksulla tussilla kesällä 2013.

KESÄ 2013

Heräät keskellä yötä. Et edes välitä, mitä kello on. Kynää ja paperia. Tarvitset jotain, mihin kirjoittaa. Äkkiä! Muuten se katoaa, ajatus.

Väsynein silmin kuljet eteisen poikki ja alat vähitellen hahmottaa ympärilläsi olevaa hämärää. Löydät työhuoneestasi kynän ja paperia. Kirjoitat miltei lukukelvottomalla käsialalla:

”Etsi kaikki englannin kieliset sanat joista löytyy sana art”

Seuraavana päivänä kaikki on jo valmista ja teos on näyttelyssä seinällä. 26 A4-tulostetta, joissa sanat ovat tornimaisesti päällekkäin. Jokaisen sanan päälle olet tussilla tehnyt kolmen kirjaimen levyisen viivan. Olet ylpeä itsestäsi.

Kesällä 2013 alkunsa saanut teos kulki ensin nimellä ”Removing”, mutta sittemmin se on jo ehtinyt muuttua niin nimeään, kuin ulkomuotoaankin. Luultavasti tämän hetkenkään muoto ei ole sen lopullinen.

Idea lähti liikkeelle listasta, joka sisältäisi kaikki englannin kieliset sanat, joiden sisältä löytyy kirjainyhdistelmä ”art”. Sitä, onko lopullisessa teoksessa kaikki nämä sanat, on vaikea sanoa. Kirjan 1158 sanaa löytyivät www.morewords.com hakukoneella.

Tulostettuani sanat, mietin kielen rakennetta ja sitä, miten taiteen kieli yritetään jossain tapauksissa tukahduttaa. Siksi otinkin tussin ja mustasin yli kaikista sanoista kirjaimet ”art”. Poistin näin sanoja yhdistävän elementin.

Olin aluksi myös näkevinäni teoksessa minulle harvinaista suoraa poliittisuutta. Taiteen yli mustaaminen sai sanat menettämään merkityksensä. Yhdistin tämän teon laittomien graffitien päällemaalaukseen. Myöhemmin aloin epäillä saaneeni ajatuksen teokseen internetissä olleesta kuvasta, jossa lukee:

”The earth without art is just eh”

Olet hermostunut. Istut huoneessa kymmenen muun ihmisen kanssa. Yksi hollantilainen kirjankustantaja ja yhdeksän opiskelijaa. Silti koet olevasi yksin, sillä vain sinun ideasi kirjaksi on luultavasti huono. Mikä vielä pahempaa, et puhunut siitä henkilökohtaisessa tapaamisessa, vaan sait ajatuksen vasta edellisenä iltana. Vai oliko se sittenkään niin? Et pysty enää hahmottamaan asioiden oikeaa järjestystä.

Joka tapauksessa kyse on siitä, että kyseinen kirjankustantaja ei ole ajatustasi kuullut. Vaikka vielä aamulla et olisi voinut olla vähempää kiinnostunut hänen mielipiteestään, niin juuri nyt tuo mielipide tuntuu olevan se, mikä saa sinut miltei pakenemaan ovesta.

Kun vuorosi koittaa tunnut keräävän itsesi todella hyvin. Englantisi vaikuttaa paremmalta kuin koskaan ja esittelet ideasi selkeästi. Et silti voi olla ajattelematta, että kaikki tämä selkeys on vain päässäsi.

Haluat tehdä haitarikirjan, jossa on 1158 sanaa. Sanat on käännetty 90 astetta niin, että ensimmäinen kirjain on ylhäällä ja viimeinen alhaalla. Koska sanat ovat päällekkäin, muodostavat ne nyt ikään kuin ääniaallon. Samalla sanojen sisällä olevat mustat tussin jäljet muuttuvat nuottien palloiksi. Voit melkein kuulla niiden soittaman sävelen.

Kirjankustantaja pitää ajatuksesi. Olet helpottunut. Vaikka samalla et voi olla ajattelematta sitä, mistä kaikki sai alkunsa. Se helppous. Voiko taidetta tehdä helpolla? Voiko pelkkä idea olla niin hyvä, että se kantaa teoksen? 26 tulostetta olivat muuttumassa kirjaksi. Tulosteet olivat sinulle kuitenkin tärkeitä, sillä ne muistuttivat sinua siitä taiteen demokraattisuudesta, johon halusit pyrkiä. Lasertulosteet olivat papereista ehkä arvottomampia. Juuri siksi sinä halusit käyttää niitä.

KEVÄT 2015

Opinnäytetyöni ensimmäinen osa oli maaliskuussa 2015 B-galleriassa Turussa pitämäni yksityisnäyttely. Olin jo näyttelyaikaa hakiessani suurieleisesti ilmoittanut, että minulla ei ole suunnitelmaa näyttelylle ja, jos sellainen joskus jostain syntyy niin toivottavasti se ei toteudu. Tämä lähtökohta tuntui alusta asti ristiriitaiselta, sillä minulla oli samaan aikaan vapaus tehdä, mitä ikinä halusin, mutta en tiennyt, mitä olin tekemässä. Yritin epätoivoisesti kasata teosarkistostani kokonaisuuksia, jotka muodostaisivat näyttelyn. Näyttelyn nimikin piti ilmoittaa galleriaan ennen kuin edes tiesin, mitä teoksia tulen esittämään. Vapaus tehdä, mitä vain alkoi kasvaa päässäni liian suureksi ja huomasin jo kaipaavani jonkinlaista teemaa, missä työskennellä.

Olen jo pidemmän aikaa suhtautunut galleriaan tilana, joka ei ole täysin neutraali kaupunkitilassa. Monesti taiteilijat tuntevat suhtautuvan siihen valkoisena kuutiona, joka on täysin tyhjä ilman teoksia. Teokset tekevät siis galleriasta ikään kuin näkymättömän. Taiteilija aloittaa tyhjästä ja täyttää tätä tyhjyyttä teoksillaan.

Samalla galleria on vähän niin kuin matto, jonka alle taide lakaistaan, piiloon. Se on kuin nuorisotila, jonka kaupunki on järjestänyt nuorille, jotta nämä eivät roikkuisi ostoskeskuksessa. Taide piilotetaan gallerioihin, jossa sen voivat nähdä ne jotka haluavat. Muut voivat kävellä ohi, päätään sillä vaivaamatta. Jokaisella on oikeus valita, astuuko sisään galleriaan vai ei. Tämä erottaa galleriaan sijoitetun taideteoksen esimerkiksi mainoksista, jotka eivät todellakaan kysele lupaa, vaan tunkeutuvat jokapäiväiseen elämäämme.

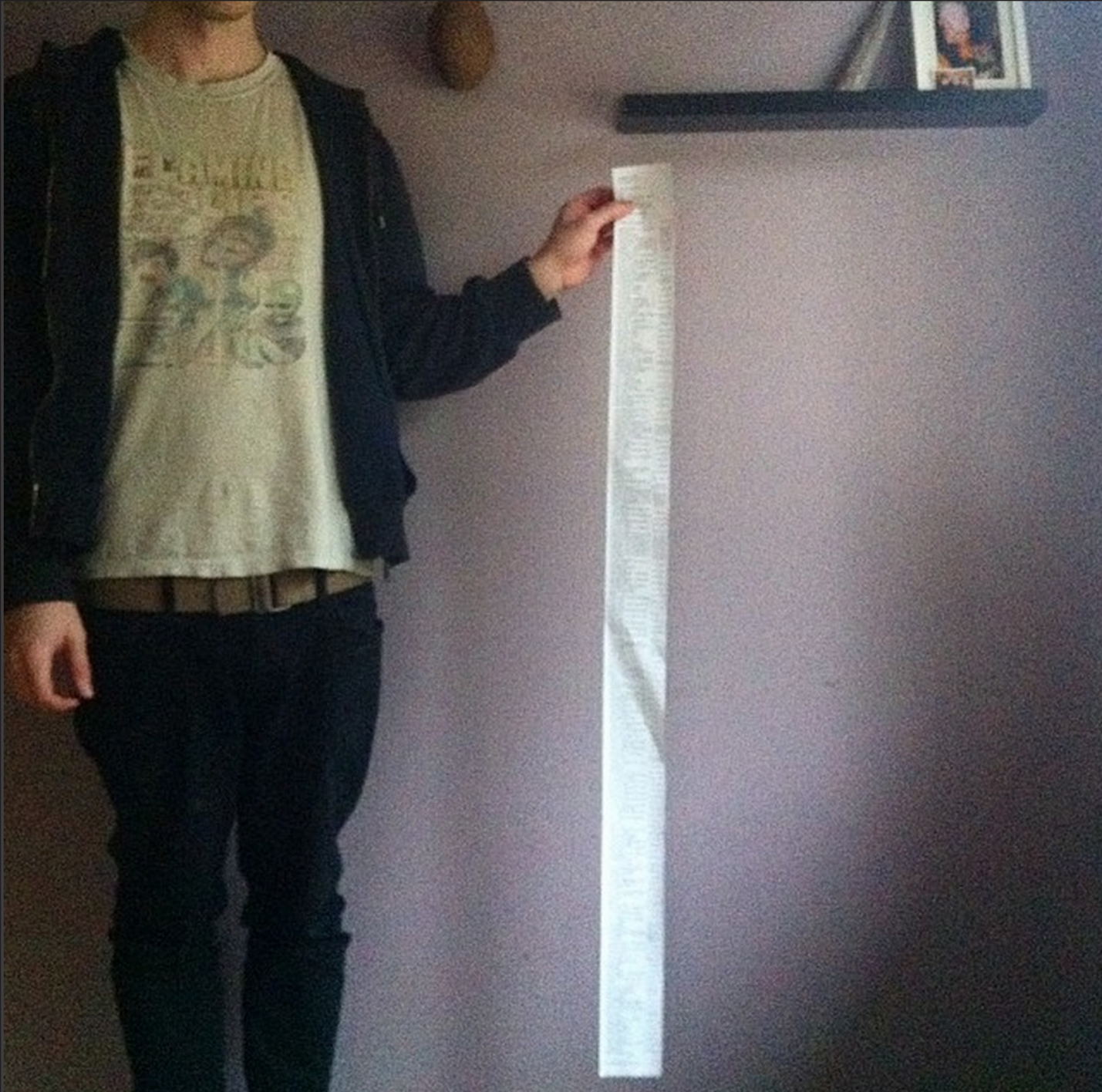
Teoksilla on mahdollisuus vapautua galleriasta ja monesti ne myös niin tekevät katsojien tai vaikkapa median kautta. Minua kiinnosti kuitenkin enemmän suora vaikutus gallerian ulkopuolelle. Jokin gallerian ulkopuolella piti olla tavallisuudesta poikkeavaa vain siksi, että minulla on näyttely samaan aikaan.

Onneksi sait B-gallerian, koska sitä pyörittävät lähinnä taideopiskelijat ja tilana se on sopivan pieni. Ajattelit, että yksinkin teos riittäisi "täyttämään" ne kaksi huonetta.

Teoksen tai teosten piti kuitenkin kommentoida jotenkin juuri B-galleriaa tilana. Tilan oli tultava osaksi teosta. Se oli lähtökohتاناسي. Ikkunat kadulle, pistorasiat seinissä, huoneet erottava väliseinä, shakkilautaa muistuttava lattia. Jokin näistä tai kaikki nämä oli otettava mukaan teoksiin. Tila ei saanut kadota.

Olet monesti miettinyt myös sitä, onko galleria edes oikea paikka sinulle esittää taidetta. Entä ne ajatukset taiteen löytämisestä? Ne ajatukset, joissa haaveilit taiteesta, joka yllättäisi katsojansa. Voiko taide enää yllättää galleriassa? Monesti katsomiskokemus on jo laadattu astuessasi sisään galleriaan. Tiedät melko varmasti, mitä olet menossa katsomaan. On se sitten maalaus-, video- tai valokuvataidetta, niin asetelma on valmis heti astuessasi sisään näyttelytilaan. Olet tietämättäsi valmistautunut jo ottamaan taiteen vastaan.

Miten tämän kaltaisessa asetelmassa voisi onnistua yllättämään? Ehkä ei mitenkään, siis galleriassa, mutta ehkä näyttelysi voisi olla samaan aikaan muuallakin kuin galleriassa?

ta

15 likes

tatug Ei e
enikka ku
pituudess
odotelles
#library #

hillyo Jät

tatug Jäi
ja Paulo C

Ad

TALVI 2015

Kesällä tekemäni tussiteos johdatti minut lopulta lainaamaan kirjahyllyllisen kirjoja kirjastosta. Tussin tyhjentäminen muuntui kirjahyllyn tyhjentämiseksi.

Kiinnostuin ajatuksesta tehdä teoksia, jotka toimisivat samaan aikaan sekä galleriassa että sen ulkopuolella. Taideteos ikään kuin murtautuisi ulos siitä tilasta, mihin se on tarkoitettu, nousisi maton alta. Tällä tavalla saattaisi vielä olla mahdollisuus yllättää katsoja sellaisessa tilassa, missä hän ei olisi valmistautunut katsomaan taidetta, vaan olisi vielä auki yllätykselle ja ihmetykselle.

33w

ehkä maailmanennätys, mut oma
itenkin kirjaston lainakuitin
sa. Myöhästymismaksuja
sa. #l_always_run_out_of_space
receipt

iks muille mitää... 😭🙌 ×

sinne vielä parit Dan Brownit ×

Coelhot 📖📖📖📖

d a comment...

○○○

Kuka tahansa voi lainata kirjastosta kirjan, jos omistaa henkilöllisyystodistuksen ja osoitteen. Mietit, kuinka monta kirjaa saa lainata? Joku lähetti minulle joskus linkin Instagram-kuvaan, jossa luki "If you check out all the books in a library you can start an own library" (<https://instagram.com/pl7KOSExIzJl>). Typerä ajatus, mutta todistaa sen, miten hieno asia kirjasto on tavalliselle ihmiselle ja miten huono bisnes liikemiehelle. Kirjastoa ei kannata omistaa.

Olet halunnut tehdä teoksen kirjastoon, koska se edustaa sinulle tasa-arvoisuutta. Se valtava tiedon määrä on kaikkien saatavilla.

Soitat kirjastoon ja he kertovat sinulle hämillään, että Salon kirjastossa ei ole rajoitettu lainattavien kirjojen määrää. Kerrot, että haluat tavata kirjaston johtajan ja he lupaavat järjestää asian. Seuraavana päivänä olet jo kirjastossa.

Kirjaston johtaja pitää ideastasi, sillä hän näkee teoksen kommenttina kirjastojen määrärahojen leikkaamiseen. Se sopii sinulle, mutta tämä ei kiinnosta sinua. Haluat vain tehdä aukon johonkin jatkumoon, joka tässä tapauksessa on tuhannet kirjat, jotka täyttävät kirjaston. Kolon, joka toisi esille sen, että jotain puuttuu, on poissa.

Sinulta pyydetään kirjallista työskentelysuunnitelmaa. Päätät lainata siihen kirjastonjohtajan tulkinnan kirjastojen määrärahojen leikkauksista, jotta teos näyttäytyisi henkilökunnan silmiin järkevämmältä. Haluat vain saada teoksen toteutettua.

Työskentelysuunnitelma

Salon kaupunginkirjasto maaliskuu 2015

Viikolla 10. toteutettavassa taideteoksessa lainaan Salon kirjastosta hyllyllisen kirjoja, jotka pakataan pahvilaatikoihin. Pahvilaatikot ovat esillä B-galleriassa Turussa *I Always run out of space* -näyttelyssä. Näyttelyn avajaiset ovat 5.3. –joten kirjat on noudettava viimeistään 2.3.2015.

Pahvilaatikoiden yläpuolelle gallerian seinään ripustetaan kirjastossa otettu valokuva, jossa näkyy tyhjä hylly. Tyhjään hyllyyn tai sen läheisyyteen sijoitetaan museotyylinen teoskortti, jossa on teoksen tekijän nimi ja teostiedot. Kirjat palautetaan näyttelyn loputtua viikon 14. aikana.

Sillä, mitä kirjoja lainaan tähän teokseen ei varsinaisesti ole merkitystä, sillä pahvilaatikot pysyvät suljettuina koko näyttelyn ajan. On kuitenkin tärkeää, että tyhjennettävä hylly on mahdollisimman täynnä kirjoja, kuten myös sitä ympäröivät hyllyt. Tällöin kirjojen puuttuminen korostuu. Samasta syystä hylly ei voi olla hyllyrivin ensimmäinen tai viimeinen.

Teos liittyy lähtökohdiltaan teossarjaan, jossa olen ottanut yhden arkipäiväisen asian ja käyttänyt sitä mahdollisimman täydellisesti tai kokonaisvaltaisesti tuodakseni esiin tämän asian tai esineen olemuksen. Tässä tapauksessa teos on myös kannanotto kirjastojen määrärahojen vähennyksiin. Näitä näkökulmia ei kuitenkaan tyrkytetä katsojalle, vaan teos on mahdollisimman vapaasti tulkittavissa.

Näyttelystä lähetetään medialle lehdistötiedote, mutta kyseisestä kirjastoteoksesta lähetetään paikallislehdille (Salon Seudun Sanomat ja Salon Jokilaakso) erikseen tiedotteet, jotta teos tulisi mahdollisimman hyvin salolaisten tietoisuuteen.

Tatu Gustafsson

A photograph of a room with a checkered floor, a staircase, and a wall with a door and a stack of cardboard boxes. The room has a white wall and a black door with a pink number '3' on it. A staircase with a black railing is on the left. A stack of cardboard boxes is on the right. The floor is covered in a black and white checkered tile pattern.

Salon kaupunginkirjasto suostui ja sain luvan toteuttaa teoksen kirjastossa. Aloin pohtia, mitä kirjoja voisin kirjastosta lainata. Taiteeseen tai filosofiaan liittyviä kirjoja en halunnut lainata, sillä se tuntui turhan ilmiselvältä, kuin olisin halunnut esiintyä älykkönä. Kirjat ovat täynnä merkityksiä, joten olin lähinnä huolissani siitä, että ne lataavat teokseen liikaa kerroksia. Halusin nähdä ne enemmänkin rakennuspalikoina, kuin itsenäisinä yksikköinä, jotka ovat täynnä merkityksiä ja kerroksia.

Ajat pakettiauton kirjaston vieressä olevaan parkkiruutuun. Peruutat helposti ruutuun, sillä olet tehnyt sen tuhansia kertoja. Mieleesi palautuu taas hetkeksi menneisyytesi kuorma-auton kuljettajana. Avaat takaluukun ja otat sieltä neljä pahvilaatikkoa. Laatikoita on yhteensä kaksitoista, mutta et pysty kantamaan enempää kerralla. Lasket päässäsi, että joudut käymään vielä kahdesti autolla ennen kuin kaikki laatikot ovat sisällä kirjastossa.

Kirjat on tarkoitus pakata pahvilaatikkoihin, joissa ne ovat galleriassa näyttelyn ajan. Ajatus pahvilaatikoista tuli opinnäytetyön ohjaajaltasi, Mikko Kuoringilta. Pidit ajatuksesta, sillä niin kirjat pysyvät anonyymeinä.

Kantaessasi pahvilaatikoita mietit, miten paljon kirjat tulevat sinulle maksamaan, jos niille tapahtuu jotain. Kirjasto vaati sinulta vakuutusta, mutta et saanut sellaista mistään vakuutusyhtiöstä. Et kuitenkaan ker-tonut tätä kirjastolle. Eräs vakuutusyhtiö olisi suostunut vakuuttamaan kirjat sillä ehdolla, että olisit siirtänyt kotivakuutuksesi heille. Suutuit, sillä pidit sitä kiristyksenä. Vihaat vakuutusyhtiöitä.

Sisällä kirjastossa tapaat kirjaston johtajan. Kättelette ja hän lähtee viemään sinua hyllylle, joka on tarkoitus tyhjentää. Vasta tässä vaiheessa tajuat, että annoit työskentelysuunnitelmassasi kirjastolle mahdollisuuden valita hyllyn, mistä kirjat lainataan. Ensimmäinen ajatuksesi on, että olet huono taiteilija, sillä et pysty olemaan määrätietoinen ja tekemään päätöksiä. Pidät kuitenkin myös ajatuksesta, että joku muu päättää hyllyn. Pidät siitä, että et ole kontrollissa. Hylly, jonka luokse kirjastonjohtaja pysähtyy, on täynnä jääkiekko-aiheisia kirjoja.

Kirjat on lainattava kuten mitkä tahansa kirjat. Kirjastonjohtaja asettelee ne kärryihin ja kuljettaa tiskille. Siellä hän ottaa viivakoodinlukijan ja pyytää kirjastokorttisi. Jokaisen piippauksen jälkeen saat käteesi kirjan, jonka asetat laatikon pohjalle. Et halua tehdä laatikoista liian painavia, joten pakkaat kirjat väljästi. Vanhempi nainen jonottaa takanasi. Pistät merkille tunteen, jota olet huomaamattasi kaivannut jo pitkään. Tunnet teon järjettömyyden ja sitä kautta koet olevasi jossain ulkopuolella. Et taas hetkeen kuuluu siihen sääntöjen ja pykälien verkkoon, jossa toimit, kuten sinun odotetaan toimivan. Kaikki tämä, tässä, nyt, tuntuu täysin typerältä ja se on juuri se, mitä haluat tuntea. Takanasi oleva nainen puhisee protestin merkiksi ja vaihtaa toiseen jonoon. Olet tyytyväinen itseesi. Olotila on samanlainen kuin seistessäsi, maantien varressa Kuusjoella syksyllä 2012.

SYKSY 2012

Ohi ajava auto tuntuu ohittavan sinut vaarallisen läheltä. Tämä siitäkin huolimatta, että välissäsi on metallinen kaide. Tunnet miten auki olevan takkisi helma lepattaa auton aiheuttamassa ilmavirrassa. Sinä olet alueella, joka on tarkoitettu autoille, vaikka et varsinaisesti tiellä olekaan. Et riko mitään lakia, mutta sinusta tuntuu siltä, kuin tekisit jotakin sopimatonta. Tuijotat vielä hetken edessäsi olevaa metallipylvästä, jonka nokassa on kamera. Tämä kamera ottaa kymmenen minuutin välein kuvan, joka näkyy Tieliikennelaitoksen internetsivuilta seuraavan vuorokauden ajan. Toivot, että myös sinä näkyisit siellä. Puhelimesi hälyttää sen merkiksi, että olet seisonut tien varressa kymmenen minuuttia. Kävelet takaisin autolle.

John Baldessari *California Map Project part 1* (1969).

Valmistuttuani Turun Taideakatemiasta keväällä 2012 sukelsin suoraan kriisiin. Olin tilanteessa, jossa kaikki se, mitä olin viimeisen vuoden aikana tehnyt, oli muuttunut sellaiseksi, mitä en halunnut enää tehdä. Olin viimeiset neljä vuotta yrittänyt keksiä, mitä halusin valokuvata, mutta nyt halusin kysyä itseltäni, mitä halusin tehdä. Valokuva kiinnosti minua edelleen, mutta valokuvauksesta en voinut sanoa samaa. Olin väsynyt siihen kontrolliin, mitä ajattelin valokuvaamisen vaativan. Halusin irrottaa otteeni teoksistani ja antaa niille enemmän tilaa vain tapahtua.

Muistan lukeneeni näihin aikoihin saksalaisen filosofi Martin Heideggerin todenneen: taiteilija ”vapauttaa teoksen pysymään oman itsensä varassa” (Kupiainen 1997, 83). Tämä sai minut näkemään teokset enemmänkin useiden tulkintojen alustana, kuin tekijän määrittelemänä tutkielmana. En enää nähnyt teoksiani itseäni sidottuina, vaan ne olivat jotakin minusta lähtöisin olevaa, jonka kuka vain sai muokata mielestään haluamansa laiseksi.

Samoihin aikoihin näin *A Brief History of John Baldessari* -videon (Joost & Schulman 2012), joka käy Baldessararin uraa läpi kuudessa minuutissa. Innostuin Baldessararin taiteesta ja erityisesti hänen käsityksistään taiteesta. Ajatus siitä, että miltei mikä tahansa voi olla taidetta, tuntui juuri sillä hetkellä rohkaisevalta.

Myös Baldessarin huumori hänen taiteessaan oli kaiken läpi käymäni vakavuuden jälkeen virkistävää.

Irti päästämisen ajatus ja John Baldessarin teos *California Map Project part 1* (1969) vaikuttivat ensimmäiseen teokseeni, jota aloin työstää Turun Taideakatemiasta valmistuttuani. Sittenmin *Weather Camera Self-portraits* nimellä kulkeva työ sai alkunsa, kun halusin keksiä jonkin syyn, joka veisi minua paikasta toiseen aivan, kuin sanan California kirjaimet liikuttivat Baldessaria hänen teoksessaan. *California Map Project part 1* -teos muodostuu valokuvista, joihin hän on rakentanut California-sanan kaikki kirjaimet niin, että jokaisessa kuvassa on yksi kirjaimista. Kirjaimet on rakennettu maantieteellisesti sinne, missä kartassa olevat kirjaimet sijaitsisivat. Baldessarin päämäärän määrittivät siis kartalla olevat kirjaimet ja minun päämääräni tienvarsilla olevat kelikamerat.

Tästä sai alkunsa vaihe, jonka aikana toteutin monia teoksia. Halusin varmistaa, että yksikään ajatus ei jäisi päähäni pyörimään, kunnes se vaikuttaisi turhalta toteuttaa. Oli toimittava nopeasti. Mietittävä myöhemmin.

TALVI 2013

Katsot kelloa ja huomaat sen olevan kaksi tuntia enemmän kuin viimeksi kelloon katsoessasi. Tietokoneen ruudulla näkyy kaksi sanaa: cul ja TYHJÄ. Tiedät, että cul tarkoittaa ranskaksi persettä. Tarkistit sen, koska se toistuu niin monta kertaa Georges Bataillen Histoire de l'oeil, kirjassa (Bataille 1993). Kirja on avonaisena edessäsi pöydällä. Pöydällä on myös tussi, jolla olet yliviivannut kirjasta kaikki ne sanat, jotka olet jo kirjoittanut tietokoneella.

Kiroat taas ajatuksesi. Sinun piti vihdoinkin tajuta, että et voi tehdä teoksia, jotka makavat paljon toteuttaa. Tämä teos eroaa kuitenkin aikaisemmista siinä, että vilpittömästi luulit toteutuksen olevan halpaa. Ei tietysti tarvitse olla mikään nero ymmärtääkseen, että yli 14 000 A4-tulosteen tekeminen maksaa paljon, vaikka kappalehinta olisi mitä tahansa.

Sanat ovat nyt kuitenkin paperilla ja teos on valmis näyttelyä varten. Kaikki sanat ovat kirjasta jonka halusit purkaa. Otit kirjan tärkeimmät elementit, sanat, ja asetat ne esille tavalla, jossa kirja muuttuu käyttökelvottomaksi. Sanat, joista voi rakentaa saman kirjan, mistä ne alun perin ovat peräisinkin, ovat nyt sanoja, jotka eivät ole yhteydessä toisiinsa. Onko yksittäisellä sanalla edes merkitystä?

Sinä ymmärsit sen väärin. Kaikki sai alkunsa väärinkäsityksestä. Mikhail Bakhtin oli sanonut tekstien kadottavan merkityksensä, kun muut tekstit niiden rinnalta otetaan pois. Tällä hän oli tarkoittanut sitä, miten jokainen lukemamme teksti muokkaa sitä, miten luemme tekstejä (Morgen & Jones 2009, 243). Sinä vain jostain syystä käänsit sanan "text" tarkoittamaan sana-sanaa.

Pidit joka tapauksessa lopputuloksesta. Kaikki sanat yhdestä kirjasta. Olitko siis kirjoittanut kirjan? Ei vaan olit purkanut sen.

Valitsin kirjan, enkä miettinyt sen enempää perusteluja sille, miksi valitsin juuri *Histoire de l'oeil*. Olin lukenut sen ja muistin kirjan olevan suhteellisen lyhyt. Se oli minun syyni valita juuri Silmän tarina. Yritin kyllä myöhemmin keksiä, jotain kunnianhimoista syytä sille, miksi olin valinnut juuri tämän kirjan. Enää en jaksakaan edes yrittää, mutta jos sellaisen keksin, niin otan sen varmasti käyttööni.

Aloin luottaa enemmän siihen, että vaikka työskentelyssäni ei ollutkaan varsinaista päämäärää, yhdisti kaikkia teoksia tekijä eli minä ja minun henkilökohtainen historiani. En päässyt itseäni pakoon, joten eivät pääsisi teoksenikaan. Tämä lähestymistapa on vaikeuttanut teoksistani puhumista ja pidän sitä vieläkin erittäin vaikeana. En yleensä mieleni, mistä teokseni syntyvät, mutta toivon niiden kertovan jotakin myös minulle minusta itsestäni. Teen taidetta, jotta saisin tietää, miksi teen taidetta.

Sinua jännittää sillä olet juuri lähettänyt opinnäytetyön ohjaajallesi listan, jossa oli seitsemän teosideaa näyttelyä varten. Olet väsynyt ja tuntuu siltä, kuin tämä olisi viimeinen mahdollisuutesi. Mitä, jos hän ei pidäkään yhdestäkään ideasta? Sinusta tuntuu, että olet käyttänyt jo kaikki ajatuksesi. Huomaat pohtivasi, onko koko näyttelyn tekemisessä mitään järkeä tässä tilanteessa. Ideat eivät kuitenkaan ole mitään sellaisia, mitä olet pyöritellyt päässäsi. Teit vain listan, nopeasti, mitä tahansa keksitkään. Ehkä juuri siksi olet hermostunut.

Avaat jännittyneenä sähköpostin, jonka opinnäytetyösi ohjaaja juuri lähetti. Et pysty keskittymään, mutta yleissävy vaikuttaa mielestäsi positiiviselta. Eniten hän pitää ideastasi, jossa veisit ulko-ovesi kahvan galleriaan näyttelyn ajaksi ja näin sulkisit itsesi ulkopuolelta. Pidät itsekin ajatuksesta. Vai pidätkö siitä, koska ohjaajasi pitää siitä?

Olet kuitenkin vähän huolissasi siitä, mistä idea teokseen on tullut. Ohjaajasi muistaa teoksen, jossa taiteilija poisti ulko-ovensa näyttelyn ajaksi, mutta hän ei muista tekijän nimeä. Nyt myös sinä muistat kuulleesi tästä teoksesta. Vai poistiko hän vain ulko-oven, mutta ei vienyt sitä galleriaan? Vai oliko se sittenkin keittiön ikkuna? Sinun on mahdotonta tässä vaiheessa hahmottaa, mistä idea on tullut, joten päätät pitää siitä kiinni.

Työhuonetapaamiset ovat muuttuneet koulussa turhiksi. Et pysty keskittymään, vaan ajatuksesi juoksevat jossain muualla. Välillä ne juoksevat tulevaisuudessa, mikä ei näytä kovin valoisalta. Toisinaan ne karkaavat lähimenneisyyteen, joka on vielä synkempi. Positiiviset kommentit teosideoistasi näyttelyä varten ohitetaan helposti. Kaikki tietävät, mitä käyt läpi. Kaikki väistelevät juuri nyt sinun kohtaamistasi. Katsot heitä kuopasta vielä syvemmän kuopan reunalla. He eivät halua sinun horjahtavan.

I always run out of space

I always run out of space, kutsukortti.

B-GALLERIA

Saat B-galleriasta sähköpostin, jossa pyydetään lähettämään näyttelyn nimi ja lyhyt teksti näyttelystä. Nyt jo? Et ole ehtinyt edes miettiä koko asiaa! Vihaat nimien keksimistä. Se tuntuu teennäiseltä. Alat kuitenkin kirjoittaa. Yksikään nimi ei tunnu oikealta. Paperilla on jo kymmenen nimeä. Pähäsi tulevat sanat: I Always Run Out of Space.

Alat kirjoittaa sähköpostia ja siihen tekstiä, joka julkaistaan Turun Sanomien tapahtumakalenterissa. Tekstin on oltava lyhyt. Kokeilet muutamaa vaihtoehtoa, mutta ne ovat kaikki liian pitkiä. Lopulta kirjoitat:

”Yritin keksiä tähän jotain, mutta minulta loppui aina tila kesken.”

Lähetät sähköpostin gallerian tiedotuksesta vastaavalle henkilölle. Korostat vielä sitä, miten tekstisi on juuri se, mitä sähköpostissa lukee. Tiedottaja kuitenkin keksii tekstin itse ja lähettää sen Turun Sanomille.

B-galleriassa esillä olleen näyttelyn lehdistötiedote ja kutsukortti olivat minulle teoksia, enemmän kuin tiedotukseen kuuluvia pakollisia elementtejä. Etenkin kutsukortissa ollut kuva tyhjästä kirjahyllystä oli tärkeä kokonaisuuden kannalta. Alkuperäinen ajatus oli esittää valokuva galleriassa pahvilaatikoiden rinnalla, mutta koska halusin ottaa kutsukortin kiinteäksi osaksi näyttelyä, päädyin käyttämään kuvaa kutsukortissa.

Lehdistötiedote ei sen sijaan ollut niin suora osa näyttelyä, mutta minulle se oli kuitenkin lähempänä teosta, kuin tyyppillistä lehdistötiedotetta.

Lehdistötiedote

Tatu Gustafsson: *I always run out of space*
B-galleria 5.3.–29.3.2015
0401383109

Taiteilija
Asuu ja työskentelee Salossa
Tatugustafsson@gmail.com
Uskoo, että maailmassa on liikaa kusipäitä

Gustafsson luottaa enemmän katsojien luomaan narratiiviin kuin omaansa
Unohtaa lastensa syntymäpäivät aina niitä kysyttäessä
Syntynyt vuonna 1979
Tahtois vielä joskus oppia skeittaamaan
Ajettuaan kuorma-autoa melkein kymmenen vuotta Gustafsson alkoi taiteilijaksi
Fiilistelee tylsiä asioita
Sai opintonsa valmiiksi Turun Taideakatemiassa keväällä 2012
Suunnittelee tekevänsä seuraavan matkansa liftaten
Onnistui murtamaan kämmenluunsa lyömällä nyrkillä seinään
Näkee tulevaisuuden valoisana

Irroitettut ovenkahvat ovat Gustafssonin kotoa

Arkisen kokemuksen muokkaaminen on tärkeää Gustafssonin työskentelyssä
Lähtökohtana näyttelyn teoksille on toiminut ajatus jonkin asian tyhjentämisestä
[Wwww.cargocollective.com/tatugustafsson](http://www.cargocollective.com/tatugustafsson)
All the books from one bookshelf from Salo public library
Yhden talon kaikki ovenkahvat
Siirtäminen

Rajoittava tila on galleria
Uudet teokset pyrkivät vaikuttamaan myös gallerian ulkopuolella
Näyttely on osa Gustafssonin maisterin opinnäytetyötä Kuvataideakatemiaan

Ovenkahvojen tuominen galleriaan muuttaa Gustafssonin arkea
Ulko-ovi ilman kahvaa on este
Toinen osa kokonaisuudesta on esillä Kuvan Kevät -näyttelyssä toukokuussa

Onko galleria tila, minne taide pakotetaan
F***

Samalla toisaalla oleva voi vaikuttaa muualla olevaan
Pahvilaatikot sisältävät kirjoja Salon kirjastosta
Asiat muuttuvat taiteeksi näyttelyssä ja palautuvat sen loputtua entiseen rooliinsa
C U there

Kaikki tuntuu tapahtuvan liian nopeasti. voisit itse päättää kaikesta. Halusit sinun ei tarvitse tehdä kompromisseja. tuntuu siltä, kuin kukaan ei olisi ohjaim silmänräpäyksessä ja tuntuvat karkaavan niistä irti.

Silti olet tavallaan ylpeä niistä ja siitä, itsekään tiedä, miten haluaisit asioiden intuitioon, mutta toisaalta et luota toiminta tuntuisi hyvältä.

*Halusit pitää yksityisnäyttelyn, jotta
olla ohjaksissa ja huolehtia siitä, että
Nyt kuitenkin kaikki on yhtä kaaosta ja
issa. Näyttelyn nimi ja tekstit syntyvät
käsistäsi ennen kuin haluat päästää*

*miten spontaanisti toimit. Et ehkä vielä
tapahtuvan. Toisaalta haluaisit luottaa
itseesi tarpeeksi, jotta tämän kaltainen*

Lopulliset teokset valikoituivat B-galleriassa esillä olleeseen näyttelyyn oikeastaan vasta ripustusvaiheessa. Näyttelyn runkona toimi kaksi teosta, jotka olivat kirjasto- ja ovenkahvateokset. Alkuperäinen suunnitelmani, tehdä uusia teoksia ripustukseen asti ja valikoida teokset vasta sitten, säilytti siis ainakin tältä osin muotonsa. Halusin vapauden tehdä, mitä tahansa ja tämä, mitä tahansa oli edelleen suurin ongelmani.

Tällä hetkellä lopullinen ripustus tuntuu kuitenkin ainoalta mahdolliselta vaihtoehdolta. Ne neljä teosta, jotka lopulta valikoituivat mukaan, saivat ympärilleen rungon aikaisemmin pohtimastani ”kaiken” käsitteestä. Nimesin lopulta kaikki teokset uudestaan, jotta ne seuraisivat paremmin tätä teemaa. Tämä uudelleen nimeäminen ei ollut minulle mitenkään vaikeaa, sillä näen näyttelyn enemmänkin uutena taideteoksena, kuin teosten muodostamana kokonaisuutena. Tekemäni taideteokset eivät ole minulle lopullisia, vaan voin muokata niitä aina tarvittaessa. Näyttelyssä mukana olleet teokset olivat: *All the books from one bookshelf from Salo public library* (2015), *All the words containing the word art* (2014), *All the door handles from my house* (2015), *All the words from one book*, (2015).

Uuden nimen tätä näyttelyä varten saivat *All the words containing the word art* ja *All the words from one book*, joka sai myös täysin uuden muodon näyttelyssä. Edellisessä näyttelyssä teokseen kuulunut pöytä tuntui liian raskaalta elementiltä pieneen galleriaan, joten päätin jättää sen kokonaan pois ja ripustaa osan A4-tulosteista gallerian seinälle. Loput asettelin lattialle eri korkuisiin pinoihin. Halusin, että lattialla olevat paperipinot levittäytyisivät mahdollisimman kauas seinästä, mutta kuitenkin niin, että seinällä olevat sanat olisivat vielä luettavissa.

All the books from one bookshelf from Salo public library löysi paikkansa useiden kokeilujen jälkeen. Tarkoituksena oli saada pahvilaatikot näyttämään mahdollisimman vähän veistokselta ja mahdollisimman paljon siltä, että ne olivat varastoitu tilaan. Martin Creedin teos *Work no 142 a large piece of furniture*

partially obstructing a door (Creed 2010, 142) vaikutti siihen, miten teos oli asetettu galleriaan. Halusin Creedin tavoin ripustuksella muuttaa tai häiritä sitä, miten galleriassa liikutaan. Aloittaessani ripustuksen huomasin lattialla kengänjäljistä muodostuneen polun, josta oli helppo päätellä, missä suurin osa ihmisistä galleriassa kulkee. Asettelin lopulta pahvilaatikot niin, että tältä reitiltä oli poikettava. Muutos ei ollut suuri, mutta se oli olemassa.

Minulle teokset olivat kahdessa alakategoriassa, joita en halunnut sotkea keskenään asettamalla niitä samaan tilaan. Nämä olivat sanoihin perustuvat teokset, joihin kuuluivat *All the words containing the word art* ja *All the words from one book* sekä tilasta ulos kurottavat teokset eli *All the books from one bookshelf from Salo public library* ja *All the door handles from my house*. Siksi viimeksi mainittu löysikin paikkansa helposti, sillä en halunnut sen olevan samassa tilassa kirjastokirjojen kanssa.

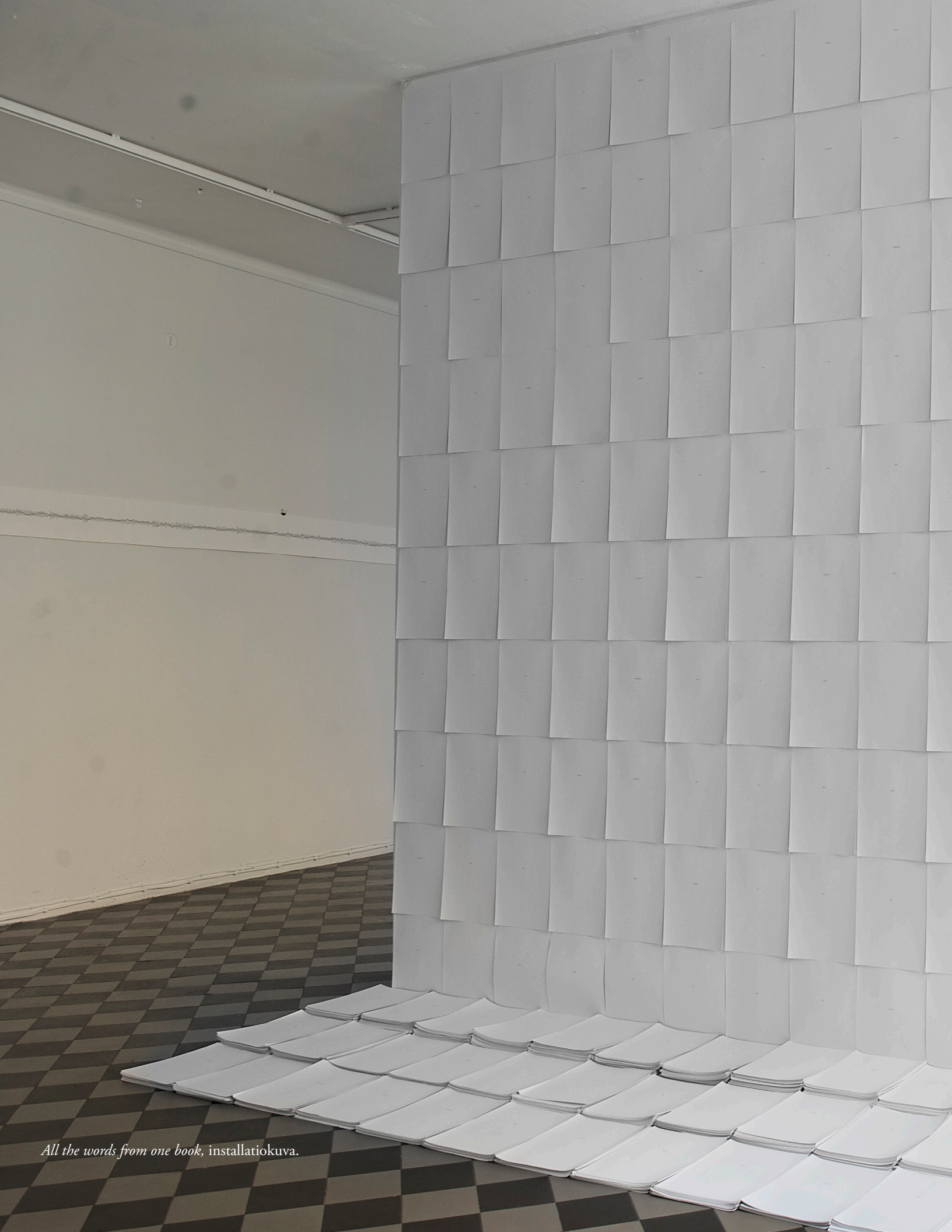
Asettelin kahvat lattialle niin, että niiden merkitystä korostettiin mahdollisimman vähän. Tässä jouduin kuitenkin antamaan periksi gallerian lattialle, joka voimakkuudellaan hukutti kahvat itseensä. Galleriasta löytynyt verho kuitenkin auttoi asiaa. Olin harmistunut siitä, että jouduin ottamaan tämän lisäelementin mukaan teokseeni, mutta toisaalta pidin ajatuksesta, että mukana oli jotakin galleriasta löydettyä.

Kokeilin rakentaa kahvoista erilaisia muodostelmia. Sattumanvaraiset eivät tuntuneet tarpeeksi sattumanvaraisilta ja järjestelmälliset eivät tuntuneet tarpeeksi järjestelmällisiltä. Lopulta päädyin johonkin näiden välille asettelemalla kahvat tyyppinsä mukaan muodostelmiin, jotka olivat sattumanvaraisesti järjesteltyinä kankaalle.

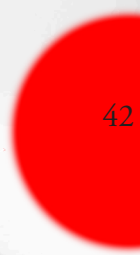
All the words containing the word art päätyi paikalleen tasapainottamaan kokonaisuutta. En ole vieläkaan varma oliko teoksella muuta tarkoitusta, kuin tehdä kolmesta neljä. Tuoda toinen sanateos *All the words from one book* -teoksen rinnalle.

All the books from one bookshelf from Salo public library.

All the words from one book, installatiokuva.

42

hetken ja tulevaisuuden välillä. Päätät valita tulevaisuuden. Se, mitä juuri nyt tapahtuu ei voi jatkua. Sinun on kuunneltava itseäsi ja rentouduttava, vaikka ajankohta ei olisikaan paras mahdollinen.

Haluat kotiin, nukkumaan. Ilmoitat vanhemillesi, että et olekaan tulossa heidän luokseen, sillä päätit sittenkin asua kotona näyttelyn ajan. Vielä aamulla olit selittänyt YLE Turun toimittajalle, miten et pääse kotiisi, koska ovenkahvat on poistettu. Et kuitenkaan välitä. Sinusta se tuntuu jopa mielenkiintoisemmalta asua kodissa ilman kahvoja, kuin, että asuisit jossain muualla kolmen viikon ajan. Pääsethän kuitenkin sisälle autotallin ovesta.

All the handles from my house -teos seurasi *All the books from one bookshelf from the Salo public library* -teosta ulottumalla gallerian ulkopuolelle. Teosten välillä oli kuitenkin se ero, että ensin mainittu pysyi sisällä kodissani, yksityisessä tilassa. Tuomalla kaikki kahvat galleriaan halusin katsojan pääsevän tuohon tilaan vain mielikuvituksen avulla. Minulle ehdotettiin kodissani tapahtuvien tilanteiden dokumentointia, mutta en ikinä tehnyt sitä. Mietin itse tekstien kirjoittamista, mutta sekin jäi lopulta todella vähäiseksi. Minua kiinnosti myös se, että näyttelyn loputtua kahvat palaavat oviin ovenkahvoiksi. Juuri siihen rooliin, mistä ne ovat lähteneetkin. Taideteoksesta ei ikään kuin jää mitään jäljelle.

All the door handles from my house -teoksella halusin nyrjäyttää lähellä olevaa, arkista ympäristöäni. Vaikeuttaa siinä olemistani niin, että teos paljastaisi jotakin arkiruutiineistani tai puuttuvista kahvoista esineenä. Heideggerin ajatus välineiden maailmassa olon ymmärtämisestä häiriöiden kautta tuntuu tukevan ajatustani. Hänen mukaansa väline tai tarvike tulee esiin vain ollessaan rikki tai hukassa, toisin kuin taideteos, joka tulee esiin itsenänsä. Taideteos kuitenkin paljastaa kokonaisen maailman tullessaan esiin, kun taas väline jää vain ”ei-toimivaksi-välineeksi” ja säilyttää suhteensa jokapäiväisyyteen (Kupiainen 1997, 84).

All the door handles from my house sekoittaa Heideggerin käsitystä taideteoksesta ja välineestä. Samalla, kun väline on ei toimiva, niin se on myös taideteos.

All the door handles from my house on minulle teos, jonka määrittäminen on ollut vaikeaa. Ehkä valokuvataustani takia näen sen valokuvamaisena. Tällä tarkoitan sitä, että galleriassa olevat kahvat ovat ikään kuin dokumentti taideteoksesta. Boris Groys erottaa taideteoksen (art work) ja taiteen dokumentoinin (art documentation) toisistaan. Taiteen dokumentointi ei ole Groysin mukaan taidetta, sillä se ainoastaan viittaa taiteeseen, joka sillä hetkellä ei ole läsnä ja juuri nyt nähtävissä, vaan poissaoleva ja piilotettu (Groys 2008, 53).

Valokuvien dokumentoidusta taideteoksesta teoksen erottaa ajallinen eroavaisuus. Siinä, missä valokuvat ovat aina osoitus jo tapahtuneesta, viittaavat kahvat meneillään olevaan tekoon. Jason Dodgen teos *Darkness Falls on Källhamra, 646 96, Stjärnhov*, (2009) on teos, jossa Dodge poisti talosta kaikki valoa tuottavat esineet kuten esimerkiksi lamput ja tulitikut. Luca Cerizza kirjoittaa Dodgen tällä teolla tekevän esineistä teoksen ja esittävän väitteen, minkä todenmukaisuudesta katsoja ei voi olla varma (Cerizza 2010). Vaikka teokseni ja Dodgen teoksissa on paljon samankaltaisuutta, niin näen merkittävän eron juuri siinä, että teokseni vaikutti omaan elämäni realiajassa. *All the handles from my house* olikin lopulta ehkä lähempänä performanssia. Toisaalta performanssitaiteen määritelmään liitetään yleensä yleisö, joka tässä tapauksessa puuttuu.

Minulle teos on dokumentaatio performanssista, mutta sen sijaan, että katsoja näkisi performanssin on hänen kuviteltava se. Katsojan ja esityksen välissä on puuttuva palanen, joka katsojan on mielikuvituksellaan täytettävä.

Käännät avainta autotallin ovesa. Samalla huomaat kahvan ovesa, joka vie autotallin vieressä olevaan varastohuoneeseen. Vain sinulle voi käydä näin. Tarkistit muka moneen kertaan, että kaikki kahvat varmasti on irrotettu. Muistat, että vanhempasi ovat menossa katsomaan näyttelyä viikonloppuna. He voivat viedä puuttuvat kahvat galleriaan.

Huomaat taas nauttivasti siitä ajatuksesta, että kaikki ei ole kotonasi niin kuin pitäisi. Puuttuvat kahvat eivät ainakaan näin aluksi tunnu häiritsevän elämääsi, vaan ne tuovat siihen jotakin lisää. Jotakin samankaltaista, mitä koit kirjastossa ja maantienvarressa. Huomaat lipaston, jossa kahvat ovat paikallaan.

Irrotat kahvat ja piilotat ne keittiöön, kaapin ylimmälle hyllylle, koska kaverisi on tulossa käymään ja et halua hänen huomaavan niitä. Se olisi noloa. Kotisi tuntuu autiolta, mutta se ei johdu kahvoista.

Keskustelet kaverisi kanssa Facebookissa ja hän pohtii, mitä kaikkia kahvoja kodista löytyy. "Onhan matkalaukussakin kahva", hän toteaa. Keskustelette myös siitä, onko järkevää puhua teoksen nimessä ovenkahvoista, jos joukossa on myös keittiönkaapeista irrotettuja vetimiä. Päätät muuttaa teoksen nimeä jättämällä sanan "door" pois nimestä

KUVAN KEVÄT 2015

Ovi sulkeutuu työhuoneella. Tunnet huonoa omatuntoa siitä, että et ole käyttänyt eurookaan opinnäytetyöhön varatusta budjetista. Tunnet sitä siksi, että työhuonekaverisi on käyttänyt kaikki rahansa ja avautunut sinulle juuri asiasta. Samaan aikaan tunnet ylpeyttä siitä, että olet ilmeisesti saavuttanut jotain, mihin olet pyrkinyt jo pidemmän aikaa.

Kahvat ovat nyt muovipussissa työhuoneen lattialla. Ne ovat teoksesi Kuvan Keväässä. Juuri sellainen teos, kuin halusitkin.

B-galleriassa olit vielä varma, että teos ei vaadi tekstiä. Siksi päätit jättää kaikki teoksia avaavat tekstit pois näyttelystä. Kiinnostavampaa on antaa katsojalle tilaa ajatella. Mutta nyt olet lisäämässä tekstin. Se voisi ohjata katsojaa pois galleriasta, sinne, missä teos tapahtuu, eli kotiisi.

Tekstiä ei voi kiinnittää suoraan seinään. Todisteena tästä on työhuoneen seinässä käpristynyt muovinpala, joka piti olla helppo kiinnittää. Et jaksa enää välittää. Tulostat tekstin paperille.

Teksti on yhdistelmä tapahtumia, joita olet kohdannut sen jälkeen, kun otit kahvat irti. Näyttely loppui jo aikoja sitten Turussa, mutta kiinnitit vain ulko-oven kahvan ennen Kuvan Kevättä. Teksti liioittelee elämää kahvattomassa kodissa. Se ei valehtele, mutta yhdistämällä kuukauden tapahtumat peräkkäin, se muokkaa katsojan kuvaa tapahtumista. Se antaa kuvan, että elämä olisi jotenkin hektistä ja täynnä kommelluksia. Ei se ole. Ihminen tottuu pieniin asioihin ihmeellisen nopeasti.

Toteutin *All the handles from my house* -teoksen miltei samanlaisena Kuvan Keväässä, kuin B-galleriassa. Nimen lisäksi muuttui kahvojen järjestys ja kangas jäi kokonaan pois, sillä Helsingissä gallerian lattia oli paljon rauhallisempi, kuin Turussa.

Lopulta päädyin asettelemaan kahvat lattialle talon pohjapiirustuksen mukaan. Minulle ei ollut varsinaisesti tärkeää, missä järjestyksessä kahvat olivat, mutta kaipasin sääntöä, jotakin, millä perustella ratkaisuni.

All the Handles from My House

I pulled on the key and opened the garage door. It was pitch black inside, and I stumbled on a cardboard box as I made my way to the light switch at the other end of the room. Every door inside is open because they can't be closed. This includes the toilet door. Quite embarrassing when you have guests. There's a spider on the hallway floor. It seems that there have been more of them recently. I open the fridge door by pushing my fingers between the seals and get a fork by opening each cabinet drawer from the bottom to the top. I'd like to go to the balcony, but I can't open the door. Then I hear a bang as one of the doors is slammed shut. My younger son has closed the door to his room, and now I need to find a way to open it. I find a square iron bar from the garage that will do the trick. The child is calm. I make an obstacle from tape and cardboard to prevent the door from closing. My son asks me why I just didn't buy door handles from the store and why they had to be removed from our house in the first place. I tell him that I wanted to see how the work affects our life during the exhibition. The child laughs.

Avaan autotallin oven avaimesta vetämällä. Kompastun pahvilaatikkoon, sillä sisällä on pilkkopimeää ja valokatkaisija on tallin toisessa päässä. Sisällä kaikki ovet ovat auki, koska niitä ei voi sulkea. Myös vessan ovi. Se on kiusallista silloin kun on vieraita. Eteisen lattialla on hämähäkki. Niitäkin on näkynyt nyt enemmän. Avaan jääkaapin oven työntämällä sormeni tiivisteiden väliin. Haarukan saan laatikosta avaamalla kaikki vetolaatikat järjestyksessä alhaalta ylöspäin. Haluaisin mennä parvekkeelle, mutta ovea ei saa auki. Käyn vessassa, ja jätän vahingossa sormeni oven väliin. Kuulen pamahduksen, kun yksi ovista painetaan kiinni. Nuorempi poikani on sulkenut huoneensa oven ja nyt minun on keksittävä keino avata se. Löydän autotallista sopivan kokoisen neliöraudan. Ovi on taas auki. Lapsi on rauhallinen. Teen pahvista ja teipistä esteen, joka estää ovea sulkeutumasta. Poika ihmettelee, miksi en vain ostanut kaupasta ovenkahvoja, miksi ne piti viedä kodistamme. Selitän, että halusin nähdä, miten teos vaikuttaa meidän elämäämme näyttelyn aikana. Lapsi nauraa.

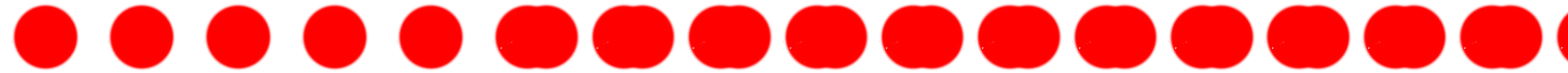

All the handles from my house, installaatiokuva.

Miksiköhän edes suunnittelen puhuvani avajaisissa joillekin? Ei se ikinä onnistu. Seisot vain galleriassa sen näköisenä, kuin olisit avajaisvieras. Sopivan etäisyyden päässä teoksestasi, jotta voit tarkkailla vieraiden reaktioita, mutta kuitenkin sen verran kaukaa, että kukaan ei luule sinua teoksen tekijäksi. Toivottavasti kukaan ei kompastu teokseesi! Ei siksi, että sitä ei voisi korjata, vaan siksi, että paljastuisit taiteilijaksi.

Kaverisi tulee selittämään sinulle, miten hän oli kuullut kuraattorilta Helsingin Sanoimien toimittajan olleen kiinnostunut hänen työstään. Kukaan ei ole vielä osoittanut minkäänlaista kiinnostusta sinun työtäsi kohtaan. Olitko aivan sekopää pitäessäsi kiinni ajatuksesta tuoda galleriaan kahvoja? Toivottavasti kukaan ei kompastu niihin.

Lopulta olin tyytyväinen teokseeni Kuvan Keväessä. *All the handles from my house* oli lopulta lähellä sitä taideteosta, jota olen yrittänyt toteuttaa viimeiset kolme vuotta. Teoksen tekeminen ei maksanut mitään, eikä se vaatinut erityisiä kädentaitoja; toteutuksesta olisi voinut vastata kuka tahansa.

EPILOGI

Kävelette läpi Olympiastadionin parkkipaikan. On yö ja juhlat ovat jo loppuneet. Olet väsynyt, mutta iloinen. Kaikki meni lopulta kuten pitikin. Et usko kohtaloon, mutta tämän haluaisit selittää sillä.

Povitaskussasi oleva ruusu on taivutunut kaksinkerroin. Liikennevalot vilkkuvat keltaisena. Hän saa sinut tuntemaan itsesi täydelliseksi. Tulevaisuus on mahdollisuuksia. Palkinto, jolla ei pitänyt olla mitään merkitystä tuntuu tärkeältä.

Istutte syömässä aamiaista. Hänen seurassaan tunnet olevasti se ihminen, joka haluat olla. Huomaat teoksesi kuvan Helsingin Sanomien verkkosivuilla. Innostuneena etsit käsiisi päivän lehden kahvilasta, jossa juuri syöt aamupalaa, joka maistuu paremmalta kuin koskaan. Lehdessä ei ole kuvaa teoksestasi, mutta nimesi mainitaan kuuden ”tulevaisuuden taiteilijanimen” joukossa.

Sillä ei ole mitään merkitystä, mitä muut ajattelevat teoksestasi. Se ei ole totta. Se, mitä muut ajattelevat ei ehkä vaikuta työskentelyysi, mutta se, että joku toinen pitää töistäsi on aina mahtavaa.

Kävelette kadulla. Sinun tekisi mieli huutaa!

Saatuani ajatukseni jonkinlaiseen järjestykseen en enää kyseenalaista niiden voimakkuutta. Ne ajatukset, jotka näyttivät etäisiltä, himmeiltä ja miltei kadonneilta ovatkin nyt olemassa kirkkaina. Ehkä ajatukset eivät olekaan aikaan sidottuja, vaan kannamme niitä aina mukamme. Ajatus ei muutu, mutta me muutumme, jolloin tarkastelemme alkuperäistä ajatusta toisesta kulmasta. Ajallisesti lähellä olevat ajatuksetkin vaikuttavat kaukaisilta, sillä olen itse muuttunut ja samalla muuttanut tapani ajatella.

Yritin tarkastella vuoden vanhoja ajatuksiani mahdollisimman rehellisesti ja koen onnistuneeni siinä. Tilanteet ja ihmiset palautuivat mieleeni elävinä. Ajatukset syntyvät kaikesta, siksi ne myös sisältävät kaiken. Niiden tutkiminen tuottaa todellisuksia, joihin palaaminen on aina tärkeää.

Muistiinpanot ovat nyt olemassa ja niihin voi palata, milloin tahansa. On syksy ja kultaiset puun lehdet tanssivat tuulella.

Lähdeluettelo

Bataille, Georges 1993 (1928). *Histoire De l'Oeil*. Pariisi: Editions Flammarion.

Cerizza, Luca 2010. Fierze Magazine: Jason Dodge. http://www.frieze.com/issue/review/jason_dodge1/ (haettu 21.10.2015).

Creed, Martin 2010. *Works*. New York: Thames & Hudson.

Groys, Boris 2008. *Art Power*. Cambridge: MIT press.

Joost, Henry & Schulman Ariel 2012. *A Brief History of John Baldessari*. USA: Supermarché.

Kupiainen, Reijo 1997. *Heideggerin ja Nietzschen taidekäsitusten jäljillä*. Helsinki: Gaudeamus Yliopistopaino.

Morgen, Jessica & Jones, Leslie 2009. John Baldessari: *Pure Beauty*. Lontoo: Prestel.

